

Valtuustoaloite, Ilomantsin kunnan omistamien suoalueiden ennallistaminen

Kunnanhallitus 19.01.2026 § 6
9/00.01.02.02/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Vasemmistoliiton Ilomantsin valtuustoryhmä jätti Ilomantsin kunnan omistamien suoalueiden ennallistamista koskevan valtuustoaloitteen kunnanvaltuuston 6.10.2025 kokouksessa.

Aloitteiden käsittelystä annetaan ohjeistus kunnanvaltuuston 6.10.2025 §:ssä 57 hyväksymässä hallintosäännössä. hallintosäännön 136 §:n mukaan aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä. Taluspäällikkö on tiedottanut Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtajaa aloitteen käsittelyaikataulusta 30.10.2025 sähköpostitse.

Aloitteessa todetaan Ilomantsin kunnan olevan merkittävä maanomistaja, joka omistaa myös puuntuotantoarvoltaan vähäisiä ojitettuja suoalueita. Aloitteen taustoituksessa todetaan, että suon ennallistamisen tavoitteena on palauttaa luonnollinen vesitalous, edistää hiilen sitoutumista turpeen muodostumiseen, vahvistaa ilmastotyötä sekä lisätä suoluonnon monimuotoisuutta. Keskeisiä toimenpiteitä ennallistamisessa ovat ojen tukkiminen ja tarvittaessa puuston poistaminen.

Aloitteen tekijät ovat listanneet ennallistamisen hyödyiksi työn tarjoamisen koneyrityksille. Edelleen he toteavat ennallistettujen soiden tarjoavan houkuttelevia kohteita retkeilyyn, lintujen tarkkailuun, valokuvaukseen ja ympäristökasvatukseen. Aloitteessa todetaan tämän tukevan paikallista matkailuelinkeinoa.

Soiden ennallistamisen rahoitukseen todetaan olevan mahdollista saada rahoitusta useista rahoituskanavista. Aloitteen mukaan Ilomantsissa toimii useita ennallistamishankkeita toteuttavia tahoja. Tahoista Lumimuutos Osuuskunta on ennallistanut Ilomantsin kunnan omistaman Likosärkän suon.

350 hehtaarin laajuisesta Piitsonsuosta on ennallistettu 322 hehtaaria. Kunta omistaa suoalueen Piitsonsuosta ennallistetun alueen koillispuolella. Aloitteen tekijöiden mukaan tämän alueen ennallistaminen vahvistaisi Piitsonsuon jo ennallistettua kokonaisuutta.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että kunta kartoittaisi omistamansa ennallistamiseen soveltuva suoalueet, valitsisi ennallistettavat suoalueet, tarjoaisi soita ennallistettaviksi ennallistuksia koordinoiville tahoille tai hakisi ennallistamiseen rahoitusta ja yhteistyökumppaneita.

Ilomantsin kunnalla on tehnyt vuosien ajan yhteistyötä Lumimuutos Osuuskunnan kanssa muun muassa Havukkakallion muinaislinna-alueen kunnostamisessa ja hoidossa sekä Likosärkän ennallistamisessa. Kunnan ja osuuskunnan välillä on sopimus muinaislinna-alueen hoidosta vuoteen 2032 saakka.

Kunnanjohtaja kävi osuuskunnan edustajien kanssa keskustelun kunnan omistamien suoalueiden kartoittamisesta. Keskustelun keskiöön nousi Koitajoen vedenlaadun parantaminen keskittymällä erityisesti Koitajokea ympäröivien soiden ennallistamiseen. Keskustelussa sovittiin, että osuuskunnan biologi kartoittaa kunnan omistamat suoalueet ja osuuskunta tulee esittelemään potentiaalisia ennallistamiskohteita kunnanvaltuuston seminaariin keväällä 2026.

Esittelijä	kunnanjohtaja Ahokas Marjut
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, 1. että kunnan omistamia ennallistettaviksi sopivia suoalueita tarjotaan ennallistamista tekeville tahoille sen jälkeen, kun alueet on kartoitettu 2. todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi ja saattaa sen käsittelyn tiedoksi valtuustolle esittäessään vuosittaisen luettelon valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista.
Uusi päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, 1. että kunta tarjoaa omistamiaan ennallistettaviksi sopivia suo-alueita harkintansa mukaan ennallistamista tekeville tahoille sen jälkeen, kun alueet on kartoitettu 2. todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi ja saattaa sen käsittelyn tiedoksi valtuustolle esittäessään vuosittaisen luettelon valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista.
Päätös	Hyväksyttiin.
Toimenpiteitä varten ja tiedoksi	1. Vasemmistoliiton Ilomantsin valtuustoryhmä / ryhmäpuheenjohtaja Ulla Vartiainen, ulla.vartiainen@luottamus.ilomantsi.fi